

ВІДГУК
 офіційного опонента доктора медичних наук,
 професора **Корнієнко Світлани Михайлівни**
 на дисертаційну роботу
 Баришнікової Оксани Павлівни
 «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з
 лейоміомою матки»,
 поданої в разову спеціалізовану раду
 при Національному університеті охорони здоров'я України
 імені П. Л. Шупика МОЗ України
 на здобуття наукового ступеня доктора філософії
 в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
 (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного Університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Чайка Кирило Володимирович.

1. Актуальність обраної теми дисертації

Лейоміома матки є одним із найпоширеніших доброкісних новоутворень малого тазу у жінок, і майже у 20% пацієнтів цієї когорти, вона поєднана з пролапсом геніталій та згідно з поодинокими повідомленнями ймовірно виступає фактором ризику останнього. Данні світової літератури щодо поширеності поєднаної лейоміоми матки та генітального пролапсу в структурі гінекологічної патології сильно варіюють, а існуючих даних щодо лейоміоми, як фактора ризику опущення та випадання тазових органів недостатньо, що свідчить про високу актуальність даної роботи.

У сучасному світі все частіше застосовують малоінвазивні технології та максимально оптимізують тактики ведення й лікування пацієнтів із поєднаною патологією матки та генітальним пролапсом. При оптимізації корекції генітальних пролапсів активно використовують сітчасті імпланти, що в свою чергу приводить до поліпшення якості життя жінок. Також звертає

на себе увагу, що дотепер не розроблено ефективних критеріїв вибору обсягу хірургічного втручання та віддалені результати оперативного лікування.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є науково-дослідною роботою кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика: «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки», 0120Г100103 номер державної реєстрації, термін виконання 2019 - 2024 роки, а автор є її виконавцем.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів

Наукова новизна роботи безперечна. Автором вперше оцінена та висвітлена лейоміома матки, як фактор ризику розвитку пролапсів тазових органів. Автором вперше проведено аналіз існуючих методів корекції генітальних пролапсів. Проаналізовані особливості впливу проведених хірургічних втручань на якість життя пацієнтів та задоволеність сексуальною функцією.

Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність розробки та впровадження диференційного підходу до корекції генітальних пролапсів поєднаних з лейоміомою матки.

4. Теоретичне значення результатів дослідження

Проведені дослідження дозволяють підвищити ефективність корекції генітальних пролапсів поєднаних з лейоміомою матки. Отримані в науковій роботі результати використовуються у навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика та Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова при викладанні студентам, інтернам та лікарям.

5. Практичне значення результатів дослідження

У рецензованій науковій роботі дисертанткою проведений аналіз лейоміоми матки, як незалежного фактору ризику розвитку генітального пролапсу. Комплексний клінічний аналіз дослідження та багатовимірний статистичний аналізу довів наявність модифікованих факторів ризику розвитку генітального пролапсу у жінок із лейомомою матки.

Запропоновано одночасне виконання хірургічної корекції початкових стадій генітального пролапсу сітчастими імплантами з одночасною гістеректомією, що в свою чергу дасть змогу попередити прогресування опущення тазових органів, знизити прояви та симптоми пролапсу геніталій, покращити сексуальну функцію та якість життя жінок.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації одержані на достатньому фактичному матеріалі. Первинно було проведено ретроспективне когортне дослідження серед 240 жінок, які лікувалися на базі Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини протягом 2019-2020 років. У досліджувану групу ввійшли 117 жінок із опущенням та випадінням внутрішніх статевих органів, а групу порівнянна склали 123 жінки з нормальнюю анатомією.

На II етапі проводилося проспективне контролюване клінічне випробування ефективності проведеного хірургічного лікування пацієток із лейоміомою матки та початковими стадіями пролапсу. Всього у дослідження увійшло 120 жінок віком від 34 до 67 років, які були розподілені на 2 групи. Основна група склала 80 пацієток, яким одномоментно з гістеректомією матки була

проведена корекція генітального пролапсу методом пектопексії або латеральної фіксації. У контрольну групу увійшли 40 жінок, яким з приводу лейоміоми матки була виконана ампутація або екстирпація матки без корекції генітального пролапсу.

Достатня кількість досліджень і клінічних спостережень для статистичної обробки дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація викладена українською мовою на 206 сторінках друкованого тексту, складається із анотації, переліку опублікованих праць, вступу, огляду літератури, розділу, присвяченого методам дослідження, трьох розділів власних досліджень, їх обговорення, висновків і списку використаних джерел, що включає джерел 27 кирилицею і 231 джерела латиницею. Робота ілюстрована 59 таблицями та 18 рисунками. Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи.

Перший розділ дисертації містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою, в традиційному

плані, в якому автор розкриває сучасний стан проблеми ведення пацієнтів із генітальними пролапсами та лейоміомою матки.

Другий розділ дисертації – «Матеріали та методи дослідження» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення жінок в дослідження, клінічна характеристика та розподіл за групами), описані методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик та визначення досліджуваних показників. В розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

У третьому розділі авторкою проведений аналіз гінекологічних захворювань, які можуть поєднуватись з генітальними пролапсами та було встановлено, що у 44,4% випадків вона переважала серед інших патологій. В ході мультиваріативного регресійного аналізу було встановлено, що лейоміома матки є незалежним фактором ризику розвитку генітального проліпсу. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом та завершується резюме.

Основними розділом роботи є результати власних досліджень (четвертий розділ). В ньому авторка детально провела порівняльне дослідження використання двох різних методик корекції генітальних пролапсів з використанням сітчатих імплантів. Була продемонстрована висока ефективність методик в II та III групах дослідження в порівнянні з I (контрольною групою). Авторка проаналізувала скарги учасниць досліджень, результати гінекологічних досліджень та оцінка якості життя за допомогою опитувальників.

В п'ятому розділі дослідження доведена клінічна ефективність розробленого та впровадженого диференційованого підходу до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки.

Характеризуючи, в цілому розділи власних досліджень, необхідно підкреслити, що Барішнікова О.П. провела багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані. Кожний підрозділ завершується резюме, переліком публікацій автора, які відображають отримані результати.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, представлені висновки та практичні рекомендації. Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети. Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які фактори впливають на вибір методики корекції генітальних пролапсів?
2. Які фактори увійшли до прогностичної моделі під час вивчення ролі лейоміоми матки у виникненні генітальних пролапсів?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За темою дисертації опубліковано 6 наукових робіт, всі статті в наукових виданнях, рекомендовані МОН України, 1 – включені до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Основні положення роботи докладалися і обговорювалися на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ, 2019-2021 рр.), подані матеріали VII Подільській всеукраїнській міждисциплінарній науково - практичній конференції з міжнародною участю: «Стан невідкладної допомоги, інтенсивної терапії, анестезіології в 2023 році». Вінниця, 2023. Також були подані тези на

науково-практичній конференції з міжнародною участю «YOUNG SCIENCE 4.0». Київ, 2022.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертанткою спільно з науковим керівником – Чайкою Кирилом Володимировичем. Авторкою самостійно проведено патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначено методи дослідження.

Баришнікова О.П. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Усі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросесності (академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії Баришнікової Оксани Павлівни «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки», встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою

публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного plagiatu в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Баришнікової О.П. є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Основні положення дисертації, комплексний підхід до одномоментної корекції лейоміоми матки та генітальних пролапсів з використанням сітчастих імплантів впроваджено у практичну роботу Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини.

Результати наукового дослідження, комплексної одномоментної корекції лейоміоми матки та генітальних пролапсів з використанням сітчастих імплантів, включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Баришнікової Оксани Павлівни на тему: «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки», відповідає паспорту наукової спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Баришнікової Оксани Павлівни на тему: «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасної оперативної гінекології, є закінченим науковим дослідженням, яка містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання, а саме диференційний

підхід до корекції генітальних пролапсів поєднаних з лейоміомою матки, а саме корекція останніх за допомогою двох варіантів сітчастих імплантів.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувачки дисертаційна робота Баришнікової Оксани Павлівни на тему: «Диференційний підхід до корекції генітальних пролапсів у жінок з лейоміомою матки», повністю відповідає вимогам pp. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченого ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка Баришнікова Оксана Павлівна, повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:

Професор кафедри акушерства та
гінекології Одесського національного
 медичного університету
доктор медичних наук

Світлана КОРНІЄНКО

